

DEEL 3 Wat te doen bij ...?

Weet jij wat te doen bij een industrieel ongeval?

ACHTERGRONDINFO

Chemische of Sevesobedrijven zijn bedrijven waar **gevaarlijke stoffen** worden gemaakt, verwerkt, behandeld of opgeslagen, zoals raffinaderijen en chemische fabrieken. De naam verwijst naar de Italiaanse gemeente Seveso. Daar vond op 10 juli 1976 een ontploffing in een chemische fabriek plaats en er verspreidde zich een dioxinewolk.

Een ongeval op een Sevesosite kan verschillende **gevolgen** hebben: brand, explosie, toxische wolk of een lek van milieugevaarlijke stoffen in waterlopen. Bij een industrieel ongeval proberen hulpdiensten, overheden en de eigenaar van het bedrijf de noodsituatie zo snel mogelijk onder controle te krijgen en de impact op de bevolking en het leefmilieu zo laag mogelijk te houden. Hier bestaan **noodplannen** voor, die regelmatig worden geoefend. De term chemisch ongeval kan bij kinderen onnodige angsten opwekken. Daarom spreken we in dit pakket van een *industrieel* ongeval. Op seveso.be vind je meer info en de locaties van Sevesobedrijven in België.

LESDOELEN

- > De leerlingen weten wat Sevesobedrijven zijn en weten of er Sevesobedrijven in de buurt zijn.
- > De leerlingen begrijpen dat Sevesobedrijven gevaarlijk kunnen zijn als er iets fout loopt.
- > De leerlingen zien in dat noodplannen belangrijk en nuttig zijn.

MATERIAAL

- > [werkblad](#) (bijlage 1)
- > vellen papier om posters te maken
- > materiaal om te knippen, plakken, kleuren, verven, tekenen ...

LESVERLOOP

1) Instap

Wijs enkele spullen aan (bv. van plastic of metaal) en vraag waar en waarvan ze gemaakt worden. Leg uit dat in een fabriek soms stoffen of installaties gebruikt worden die snel kunnen ontbranden of ontploffen, waardoor giftige gassen kunnen vrijkomen. Daarom werken die fabrieken extra veilig. Benadruk dat de fabrieken noodplannen hebben en die samen met de hulpdiensten oefenen. Vraag of de kinderen weten wat de speciale naam is voor een fabriek die met gevaarlijke stoffen werkt. Introduceer daarna de term Seveso en leg deze naam uit. Vraag of kinderen denken of weten of er Sevesofabrieken in de buurt staan. Laat dit in groep opzoeken via seveso.be. Vraag welk soort gevaar de iconen aanduiden (brandrisico, ontploffingsrisico, giftige of gevaarlijke stoffen voor de mens (toxisch risico) en giftige of gevaarlijke stoffen voor het milieu (exotoxisch risico).

2) Kern

De kinderen lezen de artikeltjes op het [werkblad](#) (bijlage 1) en tekenen telkens het juiste risico-icoontje of bedenken zelf een icoon. Ze noteren hoe ze zich kunnen beschermen tegen het risico. Benadruk dat deze berichten speciaal voor dit lessenpakket bedacht zijn. Zo voorkom je onnodige angst. Oplossing:

1. ontploffingsrisico > schuilen tegen rook, evacueren indien de brandweer dit adviseert
2. toxisch risico > schuilen
3. ecotoxisch risico > niet meer vissen/zwemmen in de beek en geen groenten of fruit uit de omliggende tuinen meer eten

3) Verwerking

De leerlingen maken in groepjes een poster met een stappenplan (voor, tijdens en na) over wat te doen bij een Sevesoramp. Elke groep krijgt een eigen deelonderwerp:

- *Informeer je (weten waar er Sevesofabrieken zijn, wat je moet doen en waar je informatie kunt vinden).*
- *Bereid je voor (een noodplan, een noodpakket ...).*
- *De juiste re lex (schuilen tijdens, maatregelen na een noodsituatie).*

Je kunt meerdere groepjes rond hetzelfde deelonderwerp laten werken. Ze gaan online op zoek naar info. Elke stap illustreren ze met een zelfbedachte picto. Hang daarna de posters op en bespreek ze. Benadruk dat een aantal stappen altijd gelijk zijn (aanmelden BE-Alert, noodpakket maken) en dat een aantal stappen verschillen.

WAT DOEN BIJ EEN INDUSTRIEEL ONGEVAL?

Naam:

Lees de tekstjes. Over welk risico gaat het? Teken het in de rondjes. Hoe kun je je hiertegen beschermen? Noteer bij elke tekst een tip.

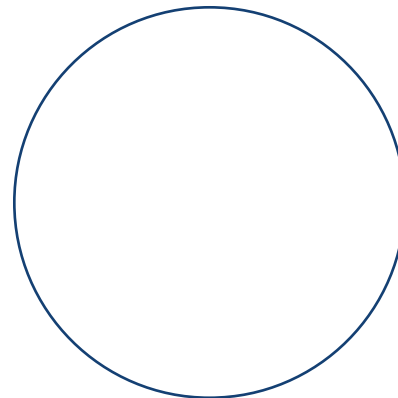
BRAND IN DE BUURT VAN CHEMISCHE FABRIEK

In de Fabrieksstraat in Arkendam staat er een huis in brand. De brandweer is bezig de brand te blussen. Er is een grote rookpluim zichtbaar in het dorp. Het huis staat naast een chemische fabriek. Daar werken ze met gevaarlijke stoffen. Die kunnen ontploffen bij brand. De politie is ter plaatse om de omgeving vrij te houden.

Je kunt je beschermen door:

.....
.....

Dit is het risico:

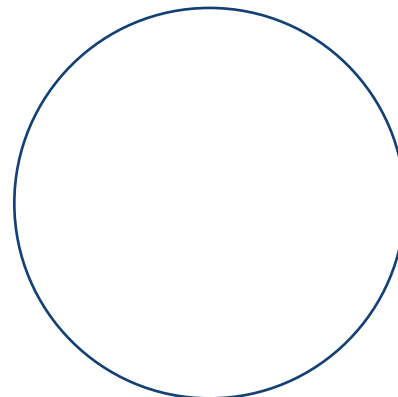
EEN VIEZE GEUR IN HET DORP

Sinds deze ochtend hangt er een vieze geur in de gemeente Schonenbos. Die geur is afkomstig van een grote fabriek net buiten het dorp. De brandweer deed verschillende metingen in de fabriek om te kijken of de geur – naast erg vies – ook gevaarlijk is. Gelukkig bleek dat achteraf niet zo te zijn.

Je kunt je beschermen door:

.....
.....

Dit is het risico:

GROENE SMURRIE IN DE BEEK

De visclub van Waterwal sloeg deze ochtend alarm. Ze zagen er groene smurrie in de beek. Uit onderzoek blijkt dat er in de dichtstbijzijnde fabriek in Waterwal iets is misgelopen. Hierdoor is een stof in het water terechtgekomen, die normaal in een speciaal vat wordt opgevangen. De beek wordt intussen gereinigd.

Je kunt je beschermen door:

.....
.....

Dit is het risico:

